

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
II-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

08 - 10 квітня 2020 року, м. Одеса

У збірнику опубліковано матеріали II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 08 - 10 квітня 2020 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	- начальник навчального відділу, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційного навчання, к. ф.-м. н., доцент
Кручек О.А.	- начальник відділу контролю якості та сертифікації, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Сярова А.С.	- методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

о телеконференції, що проводяться, на основі списків розсилки з використанням електронної пошти. Для навчальних телеконференцій характерно досягнення освітніх завдань.

Вагомим викликом у запровадженні інноваційних форм навчання є добір оптимального співвідношення між найкращими традиціями наявної освітньої системи і сучасних педагогічних інновацій. Як свідчить практика і деякі дослідження, тенденція навчання чітко розвивається в напрямку змішаного навчання (blended learning) як процесу, котрий створює комфортне інформаційне освітнє середовище, системи комунікацій, що надають всю необхідну навчальну інформацію

Висновки. Використання сучасних технологій навчання дозволяє здійснити оновлення змісту, форм і методів навчання у відповідності до нагальних потреб суспільства в інноваційному розвитку; індивідуалізувати процес навчання з урахуванням потреб здобувачів вищої освіти та загалом сприятиме оптимізації освітнього процесу з фізичного виховання в ЗВО.

УДК 378.015.3-056.2

МОТИВАЦІЯ ДО САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМ ВИХОВАННЯМ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ МЕДИЧНОЇ ГРУПИ

Т.В. Волкова, В.В. Гончарук

Постановка проблеми та її актуальність. Однією з актуальних проблем навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти є ступінь утвердження в студентів позитивного ставлення до фізичного виховання та спорту. У зв'язку з цим важливим є вивчення мотивів, інтересів і потреб сучасної молоді до занять фізичними вправами. Формування інтересу до занять фізичною культурою і спортом - це багатоступінчатий процес: від перших елементарних гігієнічних знань і навичок до глибоких психофізіологічних знань теорії і методики фізичного виховання. Фізична культура для студентів спеціальних медичних груп повинна проходити з використанням корегуючих здоров'я технологій. Проаналізувавши науково-методичну літературу було виявлено недостатню спрямованість на формування позитивного відношення студентів до самостійних занять фізичними вправами з урахуванням особливостей прояву властивостей особистості студентів, їх фізичної підготовленості, функціонального стану.

Мета дослідження: вивчення організаційно-методичних умов побудови процесу фізичного виховання в ОНАХТ на формування мотивації студентів спеціальних медичних груп до самостійних занять фізичними вправами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналізуючи наукову і навчально-методичну літературу, опитування студентів, виявлені основні групи мотивів до самостійних занять фізичною культурою в ОНАХТ: оздоровчі, рухово-діяльні, конкурентні (змагання), естетичні, комунікативні, пізнавально-

розвиваючі, творчі, професійно-орієнтовані, виховні, культурологічні, статусні, адміністративні (навчальна успішність) і психологічно-значимі.

Викладення основного матеріалу. З метою виявлення домінуючих мотивуючих чинників на заняттях фізичною культурою у студентів спеціальних медичних груп нами було проведено анкетне опитування, в якому взяли участь 80 студентів першого і другого курсів ОНАХТ. Для проведення досліджень використовувалися анкети змішаного типу (студенти могли вибирати один або декілька варіантів відповідей).

За даними опитування студентів, 97.3 % висловлюють бажання підвищити свою фізичну підготовленість, відзначаючи, що вони керуються наступними мотивами:

- зміцнення здоров'я - 88.6 %;
- отримання заліку - 74.3 %;
- формування красивої статури - 51.3 %;
- розвиток фізичних якостей - 44.5 %;
- творчо-пізнавальна рухова діяльність - 37.7 %;
- емоційна розрядка, спілкування - 14.8 %;
- виховання професійно важливих якостей - 1 %.

Велика частина студентів, у яких переважне адміністративна мотивація (74.3 %), не на належному рівні мають можливість виконати поставлену перед ними мету курсу «Фізичне виховання», оскільки їх домінуючі мотиви до занять фізичними вправами (отримання заліку) не відповідають завданню зміцнення умотивованості занять фізичною активністю надалі. Високий рівень вимог, що пред'являється до студентів на заліку, з одного боку, стимулює їх до занять фізичними вправами впродовж навчання в ОНАХТ, а з іншого, може сприяти формуванню негативної мотивації і привести до відмови від занять фізичною культурою і спортом у будь-яких формах відразу після закінчення вивчення студентом дисципліни «Фізичне виховання». Також хотілося б відзначити, що одна з основних мотивацій (професійна орієнтованість), яка тісно пов'язана з вихованням професійно важливих якостей майбутнього дипломованого фахівця, переважає тільки в 1 % студентів.

Серед чинників, які спонукають студентів займатися самостійно, незадоволеність змістом учбових занять з фізичного виховання, переважна більшість студентів вказали на відсутність можливості займатися обраним видом спорту (цей чинник відзначили 38.7 % студентів). На недоліки в матеріально-технічному забезпеченні фізичного виховання (відсутність сучасного інвентарю і устаткування) вказали 40 % студентів.

Кожній людині, яка вирішує завдання зміцнення здоров'я, раніше або пізніше, доводиться займатися самостійно. Позитивні мотивації до фізкультурних занять обумовлюють прагнення до здорового способу життя (88.6 % студентів). Формування позитивного відношення студентів до самостійних занять фізичними вправами зумовлюється структурно-функціональним підходом до фізичного виховання в єдності теоретичного і

практичного компонентів, включаючи проблему паралельного формування знань і уміння самостійно займатися фізичними вправами, відходом від жорсткої регламентації занять. Результати педагогічних спостережень доводять, що потреба у самостійній формі занять виникає, особливо, у студентів спеціальних медичних груп. Специфіки самостійної пізнавальної діяльності полягає в тому, що робота виконується індивідуально, без допомоги викладача, але виконується відповідно до завдань викладача.

Аналіз результатів дослідження доводить, що упродовж навчання більшість студентів віддають перевагу заняттям фізичними вправами у фітнес-клубах (24.5 %), і лише незначна частина студентів вважає за краще займатися фізичними вправами на базі ОНАХТ у позанавчальний час (12.8 %). Самостійно займаються 18.5 % студентів, з них за програмами вибраними на власний розсуд 2.7 % та за програмами фахівців, не пов'язаних з закладом вищої освіти, 10.3 %. Не займаються самостійно, віддаючи перевагу заняттям фізичними вправами на навчальних заняттях 61.7 % студентів. Цей факт говорить про те, що кафедри фізичної культури та спорту необхідно приділяти більше уваги проблемі надання студентам знань про методику самостійних занять фізичними вправами.

Індивідуалізація занять і фізичного виховання можлива при умові врахування соціально-психологічних чинників, а не тільки результатів оцінки стану здоров'я і фізичної підготовленості студентів. Завдяки індивідуальним заняттям студенти можуть знайти сферу діяльності, більшою мірою відповідну їх фізичному розвитку, інтересам і схильностям. Більшість опитаних студентів спеціальних медичних груп (67.3 %) виявили бажання знати більше про організацію самостійних занять фізичними вправами.

Раціонально організований **процес** теоретичної і методичної підготовки є чинником, який спонукає студентів до занять фізичними вправами, і дає можливість навчити їх методиці планування фізичного навантаження і контролю її ефективності в системі самостійних занять, що **особливо** важливе студентам, для яких ця форма занять є переважною.

Проведений аналіз дозволяє зробити наступні висновки:

- більшість студентів свідомо відносяться до фізичної культури, як способу поліпшення власної фізичної підготовленості та здоров'я, і визначають оздоровчу спрямованість як пріоритетну (88.6 %);
- бажання підвищити свою фізичну підготовленість висловлюють близько 97.3 % студентів, але самостійну активність для досягнення мети проявляє тільки 55.8 % (заняття у поза навчальний час на базі ОНАХТ відвідує 11.8 %, заняття у фітнес-клубах 21.5 % та самостійно займаються 13.5 %), ці результати пов'язані з недоліками пропаганди активного та здорового способу життя;
- студенти які займаються самостійно (13.5 %) користуються частіше порадами фахівців, непов'язаних з закладом вищої освіти (10.3 %), але є і такі які підбирають програми на власний розсуд (3.2 %), цей факт говорить про те, що кафедри фізичної культури та спорту необхідно приділяти більше уваги

проблемі надання студентам знань про методику самостійних знань фізичними вправами;

- мотиваційне-ціннісне відношення до фізичного виховання можливо на основі використання диференційованого підходу, здійснюваного на основі вивчення мотивації і комплексної діагностики індивідуальних якостей студентів.

Подальші дослідження передбачається провести у напрямку вивчення інших проблем організації учбових занять студентів спеціальних медичних груп як засобів формування мотивації до здорового способу життя у студентів ОНАХТ.

УДК 637.524

КУРС ТЕХНІЧНОЇ ФІЗИКИ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ В БОЛОНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

О.Є. Сергєєва

З кожним роком зменшується об'єм знань з фізики, який отримують наші студенти. Це, на жаль, не співпадає з тенденцією розвитку європейської системи вищої освіти з технічних спеціальностей, де окрім загальної фізики студенти вивчають також і спеціальні фізичні дисципліни, зокрема технічну фізику. В цій роботі в якості позитивного прикладу розглянуто, як побудований курс технічної фізики для майбутніх харчовиків в Болонському університеті в Італії, де зародився Болонський процес.

Крім загальної фізики, італійські студенти-харчовики рівня бакалаврів вивчають Прикладну енергетику - агрохарчові процеси (4 кредити) і Харчову інженерію I (5 кредитів). Магістри вивчають Фізико-механічні властивості харчових продуктів (3 кредити) та Харчову інженерію II (6 кредитів).

Зокрема до цих предметів входять такі розділи, як

- Термодинаміка відкритих систем (статика та динаміка рідин);
- Вивчення хімічно однорідних систем і термодинамічних діаграм;
- Вивчення рівноваги повітряно-водяної пари;
- Фізичні характеристики (форма і розміри, об'єм і щільність, густина);
- Механічні, електричні й теплові властивості продуктів;
- Механічні пошкодження (удари і явища втоми);
- Проблеми поглинання вологи (затримка і видалення води);
- Методи і інструменти для вимірювання властивостей продуктів;
- Опис компресійних приладів;
- Центрифуги (опис основних типів і призначень);
- Транспортування харчової продукції: гвинтові конвеєри, навантажувачі;
- Фізичні принципи сортування;
- Теплообмінники та їх використання (теорія теплообміну випарників, конденсатори, пастеризатори);

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У II-ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Академія рекреаційних технологій і права, м. Луцьк
2. Бахмутський коледж мистецтв ім. І. Карабиця, м. Бахмут
3. Вищий навчальний комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівська медична академія ім. А. Крупинського», м. Львів
4. Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця
5. Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет, м. Бахмут
6. Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України», м. Запоріжжя
7. ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка», м. Старобільськ
8. Донецький національний медичний університет, м. Краматорськ
9. Донецький національний медичний університет, м. Кропивницький
10. Донецький національний медичний університет, м. Лиман
11. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
12. Житомирський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету, м. Житомир
13. Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя
14. Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ
15. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ
16. Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ
17. Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ
18. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук
19. Луцький національний технічний університет, м. Луцьк
20. Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
21. Миколаївський коледж Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», м. Миколаїв
22. Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
23. Національний університет оборони України ім. І. Черняховського, м. Київ
24. Національний університет харчових технологій, м. Київ
25. Національний фармацевтичний університет, м. Харків
26. Одеська державна академія технічного регулювання та якості, м. Одеса
27. Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
28. Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова (ОНУ), м. Одеса

29. Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, м. Полтава
30. Східноукраїнський Національний університет ім. В. Даля, м. Сєверодонецьк
31. Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль
32. Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків
33. Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава
34. Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини, м. Умань
35. Харківська медична академія післядипломної освіти, м. Харків
36. Харківський національний медичний університет, м. Харків
37. Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка, м. Кропивницький

Забезпечення ефективності самостійної роботи студентів на кафедрі Товарознавства та митної справи Я.Г. Верхівкер, О.І. Данилова, Л.О. Крупицька	362
Методика використання скандинавської ходьби під час самостійних занять фізичним вихованням Н.Г. Лаговська, Л.М. Цапенко	363
Використання сучасних технологій навчання у фізичному вихованні в умовах інформатизації освіти Р.С. Яготін, Б.І. Струк	366
Мотивація до самостійних занять фізичним вихованням студентів спеціальної медичної групи Т.В. Волкова, В.В. Гончарук	367
Курс Технічної фізики харчових продуктів в Болонському університеті О.Є. Сергєєва	370
Мобільність та інтернаціоналізація у вищих навчальних закладах Європейського Союзу С.Н. Федосов	371
Компетентнісна модель економічної культури студентів технічних факультетів А.В. Вітюк, О.В. Ніколюк, О.Б. Мартинова	372
Про особливості проведення он-лайн тестування під час навчального процесу Ю.С. Федченко, Є.В. Черевко	375
Самостійна робота студентів - шлях до підвищення якості знань А.В. Лупол	377
Морфологічні та семантичні особливості українських і російських конструкцій з прийменником <i>по</i> О.І. Южакова	380
Міжпредметні зв'язки як засіб піднесення ефективності навчальної діяльності студентів Г.І. Віват	382
Визнання компетентностей, здобутих неформальним та/або інформальним шляхом в системі формальної освіти Н.М. Сас	384
Соціальні мережі як інструмент забезпечення якості самостійної роботи здобувачів вищої та післядипломної освіти О.М. Касьянова, О.В. Квасник	387
Навчально-дослідницька робота студентів - важливий компонент навчального процесу кафедри Анатомії людини О.О. Тихонова, Я.А. Тарасенко	390
Удосконалення самостійної роботи студентів А.П. Левицький, А.П. Лапінська, Н.В. Хоренжий	392
Посилення самостійної роботи в курсі «Технологія консервної галузі» Я.Г. Верхівкер, Т.І. Нікітчина, О.М. Мирошніченко	393